

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพ
และมาตรฐานการศึกษาคุณภาพนิคมหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

SCHOOL ADMINISTRATION BASED ON THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY
ECONOMY AT THE KUDPIMAN NONGKRAD EDUCATIONAL QUALITY AND
STANDARD DEVELOPMENT CENTER UNDER THE JURISDICTION OF THE
NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

พงษ์พันธ์ เพ็งขุนทด¹, วิรลพัชร วงศ์วัฒนเกษม²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Pongphan Pengkhunthod¹, Wiralaphat Wongwatkasem²

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : 6704030302045@nmc.ac.th

(Received : 12 April, 2026; Edit : 27 April, 2026; accepted : 29 April, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณภาพนิคมหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณภาพนิคมหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณภาพนิคมหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณภาพนิคมหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหาร,หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purposes of this research were: (1) to study the administration of educational institutions based on the Sufficiency Economy Philosophy in the Kutphiman-Nongkrad Educational Quality Development and Standards Center under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5; and (2) to compare the administration of educational institutions based on the Sufficiency Economy Philosophy in the same center. The sample consisted of 127 school administrators and teachers. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire. The Index of Item-Objective

Congruence (IOC) ranged from 0.67 to 1.00, and the overall reliability coefficient was 0.92. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed that:

1. The administration of educational institutions based on the Sufficiency Economy Philosophy in the Kutphiman-Nongkrad Educational Quality Development and Standards Center was at a high level overall.
2. The comparison of such administration, classified by position and educational level, showed no statistically significant differences at the overall level.

Keywords: Educational Administration; Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

การบริหารจัดการการศึกษาในยุคปัจจุบันจะแตกต่างในยุคก่อนที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและควรจัดให้เป็นในทิศทางที่เดียวอย่างเหมาะสมขึ้นอยู่กับบริบทและสภาพความต้องการทางสังคมนั้น ๆ วัฒนธรรมของประเทศสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย และเพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์คนส่วนของการบริหารสถานศึกษานั้น หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ โดยไม่เพียงแต่พัฒนาทักษะทางวิชาการ แต่ยังมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการใช้ทรัพยากรอย่างมีความรับผิดชอบ และการมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ในองค์กรการศึกษาเสริมสร้างความยั่งยืนในสถานศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564)

การบริหารสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงทำให้สถานศึกษาสามารถจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้จ่ายตามความจำเป็นและคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว เช่น การบริหารงบประมาณ การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่คุ้มค่า และการส่งเสริมกิจกรรมที่เน้นการประหยัดและการดูแลสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติมาบูรณาการในการทำงาน ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนการฝึกฝนให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและความสามารถในการพึ่งพาตนเองเป็นการเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายในชีวิต และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลไม่ว่าความท้าทายนั้นจะเกิดขึ้นในด้านเศรษฐกิจหรือด้านอื่น ๆ สร้างความร่วมมือในชุมชน การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการพึ่งพาอาศัยกันส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้สถานศึกษามีการจัดการภายในที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การบริหารบุคลากร การพัฒนาหลักสูตร การจัดการการเรียนการสอน และการสร้างความสมดุลในการปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียง สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของผู้เรียนและยังเป็นรากฐานของการฝึกปฏิบัติหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้ผลอย่างยั่งยืนต่อประเทศชาติ การจัดการศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนประเทศได้กรอบ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 - 2579 ซึ่งส่วนหนึ่งได้ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จะเป็นการนำประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในอีก 20 ปี ข้างหน้า(แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579)

ศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานคร รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 2 ตำบลประกอบด้วย ตำบลกุดพิมาน ตำบลหนองกรด มีสถานศึกษา ในความรับผิดชอบจำนวน 13 แห่ง ได้บริหารจัดการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาให้ได้ มาตรฐานการศึกษาเพื่อบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 (ฉบับที่3) และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 3 และตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ทั้งนี้ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษารูปแบบของเครือข่ายสหวิทยศึกษา เป็นการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษา จำนวน 13

โรงเรียน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเฉพาะสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายกุดพิมาน-หนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำนวน 13 แห่ง ดังนี้ โรงเรียนวัดหนองกรด(สังวรอุปถัมภ์) โรงเรียนบ้านไร่ (ทองคูณคุรุราษฎร์สามัคคี) โรงเรียนบ้านสำนักพิมาน โรงเรียนบ้านหนองขุยมะเมืองโรงเรียนบ้านวังสนวน โรงเรียนบ้าน ถนนหักใหญ่ โรงเรียนวัดกุดพิมาน โรงเรียนบ้านดอนใหญ่หนองโสน โรงเรียนบ้านหนองกระเทียมเหนือ โรงเรียนบ้าน หนองแห่น โรงเรียนบ้านเกาะลอย โรงเรียนบ้านใหม่ศรีสุข และ โรงเรียนบ้านใหม่ชัยพลภัก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา กุดพิมานหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

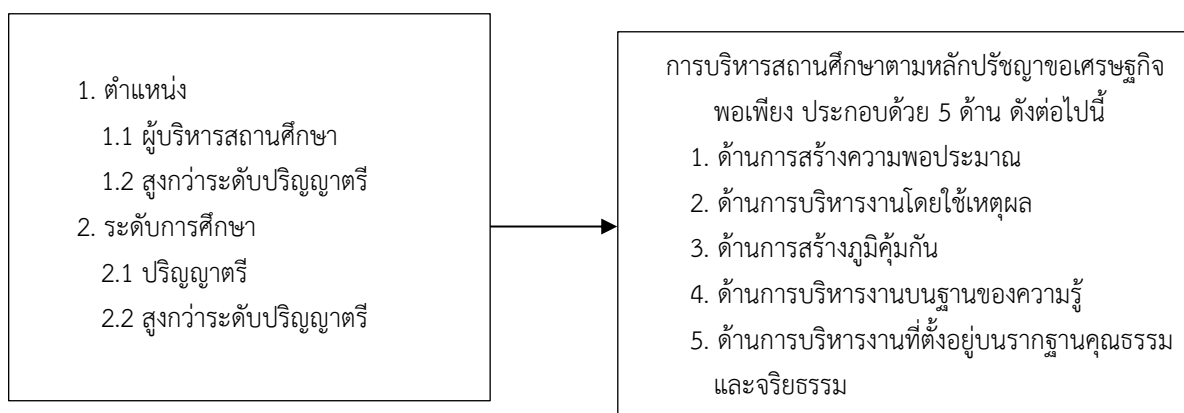
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา กุดพิมานหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 อยู่ในระดับ ไດ จำแนกตามระดับการศึกษา และตำแหน่ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กุดพิมานหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยใช้แนวคิดของ Philip Young P. Hong (2009)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กุดพิมานหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 แตกต่างกัน

2. บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา กุดพิมานหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำนวน 190 คน

2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำนวน 127 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซี่และมอร์แกน (1970) และได้โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา

1) ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2) ครูผู้สอน

2) ระดับการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

2.1) ระดับปริญญาตรี

2.2) สูงกว่าระดับปริญญาตรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวคิดของ Philip Young P. Hong (2009) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการสร้างภาพพจน์

2. ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล

3. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน

4. ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้

5. ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนรากฐานคุณธรรมและจริยธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check-list) โดยถามถึงตำแหน่งและระดับการศึกษา ในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ใน 5 ด้าน โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวความคิดของเบสท์ และคาห์น (Best & Kahm, 1993: 247) กำหนดน้ำหนักดังนี้

ให้ 5 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ให้ 4 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมาก

ให้ 3 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

ให้ 2 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย

ให้ 1 คะแนน หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

โดยการสังเคราะห์งานวิจัยของนพรัตน์ คำสุทธี (2562 : 7) ผสมกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2565) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)

3. ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถาม โดยพัฒนามาจากพรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) จำนวน 30 ข้อ

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงก์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนจำนวน 127 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งและระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งและระดับการศึกษาโดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภาคพื้นดินหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการสร้างความพอประมาณ	4.47	0.04	มาก	1
2	ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล	4.44	0.05	มาก	2
3	ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.41	0.04	มาก	4
4	ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้	4.42	0.03	มาก	3
5	ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนรากฐานคุณธรรมและจริยธรรม	4.39	0.04	มาก	5
ภาพรวม		4.42	0.04	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภาคพื้นดินหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.04) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.04) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.05) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.03) และด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.04) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนรากฐานคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.04)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภาคพื้นดินหนองกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการสร้างความพอประมาณ	4.73	0.31	4.45	0.60	1.279	.203
2	ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล	4.83	0.20	4.42	0.57	4.746*	.000
3	ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.88	0.19	4.39	0.57	5.637*	.000
4	ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้	4.80	0.31	4.40	0.57	1.922	.057
5	ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนรากฐานคุณธรรมและจริยธรรม	4.92	0.13	4.36	0.60	7.876*	.000
ภาพรวม		4.83	0.22	4.40	0.58	2.874	.095

*p ≤ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิमानหนองกราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนรากฐานคุณธรรมและจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิमानหนองกราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ปริญญาดรี		สูงกว่าปริญญาดรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการสร้างความพอประมาณ	4.50	0.58	4.33	0.62	1.103	.272
2	ด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล	4.46	0.53	4.34	0.73	0.853	.396
3	ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.43	0.56	4.34	0.60	0.635	.527
4	ด้านการบริหารงานบนฐานของความรู้	4.44	0.55	4.37	0.63	0.488	.626
5	ด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนรากฐานคุณธรรมและจริยธรรม	4.39	0.56	4.39	0.82	0.006	.995
ภาพรวม		4.44	0.55	4.35	0.68	1.543	.675

*p < .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิमानหนองกราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิमानหนองกราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิमानหนองกราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการตัดสินใจที่คำนึงถึงความพอประมาณในทุกด้าน การตัดสินใจในเรื่องโครงการที่ดำเนินการควรพิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็น มุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักการพึ่งพาตนเองและรู้จักพอประมาณในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนรู้จักการพึ่งพาตนเองและรู้จักพอประมาณในชีวิตประจำวัน รวมถึงใช้หลักการความพอดีในการใช้จ่าย งบประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและสังคม นอกจากนั้นผู้บริหารยังพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านต่าง ๆ พร้อมกับรักษาสีงแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่ให้ยั่งยืน สอดคล้องตามแนวคิดของ Philip Young P. Hong และคณะ (2009) ได้กล่าวว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นข้อสรุปของความไม่แน่ใจ เป็นความสงสัยลังเลของรัฐสวัสดิการอย่างอเมริกา ความพอเพียงของตนเองได้รับการยอมรับทั่วไปในวงจรรยาบรรณสวัสดิการทางสังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นอิสระและเสถียรภาพทางการเงิน แต่อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เป็นความหมายที่ตกลงกันในทางปฏิบัติ โดยผู้จัดทำนโยบาย นักวิจัย หรือผู้ให้บริการและความหมายที่ซับซ้อนโดยไม่มีกำหนดความหมายหรือข้อนิยามร่วมกัน ในความเห็นนี้ วัตถุประสงค์ของการศึกษารุ่นนี้เป็นการให้เห็นถึงเนื้อหาที่มีการกำหนดจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นเป้าหมายนโยบายสังคม

ที่ตรงกับแผนการฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับแนวทางของแผนงานฝึกอบรมอาชีพให้กับผู้รับบริการที่เข้าใจความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ทฤษฎีแนวคิดพื้นฐานในการศึกษา การกำหนดนิยามความหมายของความพอเพียงของตนเอง จากล่างไปสู่บนที่ได้รับจากการประชุมกลุ่มของกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ การประชุมกลุ่มได้รับการถ่ายทอดเพื่อการวิเคราะห์ เนื้อหาจากการนิยามความหมายของความพอเพียงในตนเองที่กำหนดจากกลุ่มผู้รับบริการ ข้อค้นพบจากการศึกษาได้เสนอแนะว่าความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็ง และเรียนรู้เป้าหมาย เป็นการสร้างความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริงของผลลัพธ์ทางการเงิน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านการบริหารงานโดยใช้เหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและด้านการบริหารงานที่ตั้งอยู่บนรากฐานคุณธรรมและจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพล เสคำพันธ์ และวิรัตน์ วงศ์วัฒน์เกษม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงศูนย์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน อภิปรายได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างก็มีการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมือนกัน ซึ่งการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชารีย์ มาลีเนตร และรัตนา กาญจนพันธุ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การสร้างมาตรฐานความเข้าใจ เนื่องจากระดับการศึกษาที่ต่างกันอาจทำให้เกิดช่องว่างทางความคิดในการตีความหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพควรจัดทำคู่มือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศที่ใช้ภาษาเข้าใจง่าย สื่อสารด้วยภาพ เพื่อให้บุคลากรทุกระดับมองเห็นภาพความสำเร็จเดียวกัน โดยไม่ต้องพึ่งพาการตีความเชิงวิชาการที่ซับซ้อนเพียงอย่างเดียว และสถานศึกษาควรทบทวนเป้าหมายของศูนย์ฯ ในระหว่างการประชุมประจำเดือน

1.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามระดับความเชี่ยวชาญ บุคลากรที่มีการศึกษาระดับสูงอาจเน้นเชิงกลยุทธ์ ส่วนระดับอื่นอาจเน้นเชิงปฏิบัติการ การออกแบบระบบที่เลี้ยงพอเพียงโดยให้บุคลากรที่มีความเข้าใจลึกซึ้ง มักเป็นกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงหรือมีประสบการณ์มาก ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่กลุ่มที่ยังมีความเห็นต่าง หรือยังไม่เห็นรูปธรรมของการนำไปใช้นอกจากนั้นควรจัดกลุ่มย่อยในการวางแผนโครงการ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) ระหว่างกลุ่มที่มีการศึกษาต่างกัน

1.3 การออกแบบตัวชี้วัดที่จับต้องได้ ความเห็นที่แตกต่างมักเกิดจากการที่ความพอเพียง ถูกมองว่าเป็นนามธรรมเกินไป ในการปรับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมตามบริบทหน้าที่ของแต่ละบุคคล

เช่น สายวิชาการ เน้นการบูรณาการในแผนการสอนสายสนับสนุน เน้นการประหยัดทรัพยากรและการซ่อมบำรุงสถานศึกษาสามารถใช้ระบบการให้รางวัลหรือการยกย่องชมเชย ตามภาระงานที่ทำได้จริง เพื่อลดความรู้สึกล้มล้ำทางความคิด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน จะให้เห็นความแตกต่างของการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่ง

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัดการศึกษาเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ. ศ.2560 – 2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรรณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับ ผู้บริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- จอมพงษ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วี.พรินท์.
- โชคระวี เจียมพุก. (2563). กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลนครปฐม. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถวัลย์ มาสจรรย์. (2550). การจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง”. กรุงเทพมหานคร : ธาร.
- ณัฐพร เอี่ยมหรั่ง และคณะ. (2562). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: ตีรณสาร.
- นันท์ภัก สุขโข. (2560). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตามความคิดเห็นของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2567. แหล่งที่มา: <http://libdoc.dpu.ac.th/mtext/thesis/zipf/Nanthaphak. pdf>.
- นันทวดี พุ่มเกิดและคณะ. (2564). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ประภาพรพรณ รักเลี้ยง. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ปริยานุช ธรรมปียา. (2557). เศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา. กรุงเทพมหานครโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- พนัส หันนินทร์. (2554). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- พรทิพย์ เลื่อมใจดี. (2562). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุทัยธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. การบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พินิจ เครือเหลา และวรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2562). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(1), (มกราคม – มิถุนายน 2562).
- ภัคवलลัญญ์ สารละอัย. (2558). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร สังกัดเทศบาลเมืองสาคาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต : การบริหารการศึกษา.

- มุณีเร้าห์ เจ๊ะมิง. (2559). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ : สงขลา.
- มุนาดียา วาบา. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- มัลลิกา สีดาเดช. (2563). ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. ปทุมธานี : คลังปัญญามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี.
- รัตนา หลวงกลาง. (2558). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 9 (เมษายน 2558): 589.
- วาสนา เต่าพาลี. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วสันต์ ปณิธานพร. (2566).
- วริศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศุภมาส วิสขนาม. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- หวน พินพันธุ์. (2557). การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร.
- อภิรักษ์ จันทร์ศรีทอง. (2559). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ฮาซัน เจ๊ะเงาะ. (2559). ปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมือง นราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. ยะลา.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determination of sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Williams, L. J., & Abdi, H. (2010). Fisher's Least Significant Difference (LSD) Test. In N. J. Salkind(Ed.), *Encyclopedia of Research Design* Encyclopedia of Research Design, (pp.840-853). Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Boonkua, Salina, & Chinprahat, Nuntakarn. (2017) Best, John W., *Research in Education* New Jersey: Prentice-Hill Inc, 1997.
- Deming W.D. (1986). *Out of the crisis*. Cambridge, Mass.: Massachusetts Institute of Technology.
- Knezevich, Stephen J. (1984). *Administration of Public Education*. (4th ed). New York: Harper and Row.
- Best, John W. (1977). *Research in Education*. 3rd ed. New Jersey : Prentice -Hall.
- Philip Young P. Hong, Vamadu A. Sheriff, and Sandra R. Naeger, "A Bottomup Definition ofSelfsufficiency Voices from Low-income Jobseekers," *Qualitative Social Work* 8, 3 (September 2009): 357-376.